

Liite 12

Natura-arvioinnin tarveharkinta

Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahanke, Karvia ja Parkano

Elements Suomi Oy

Laatija: Rejlers Finland Oy

24.11.2025

Sisällys

1	Johdanto	3
2	Natura-arvioinnin tarpeellisuus	4
2.1	Vaikutusten tunnistaminen	5
3	Natura-alueet	6
3.1	Horjunkeidas	7
3.1.1	Natura-arvioinnin tarpeellisuuden harkinta Horjunkeitaalle	7
3.2	Häädetkeidas	8
3.2.1	Natura-arvioinnin tarpeellisuuden harkinta Häädetkeitaalle	9
3.3	Puurokeidas – Hannankeidas	10
3.3.1	Natura-arvioinnin tarpeellisuuden harkinta Puurokeidas-Hannankeidas ..	10
3.4	Karvianjoen kosket.....	11
3.4.1	Natura-arvioinnin tarpeellisuuden harkinta Karvianjoen koskille.....	12
4	Epävarmuustekijät.....	14
5	Johtopäätökset.....	14
6	Lähteet.....	15

1 Johdanto

Natura 2000-verkosto on Euroopan laajuinen suojelualueverkosto, jonka tarkoituksena on suojella arvokkaita ja uhanalaisia lajeja ja luontotyyppejä. Natura 2000 -verkostoon kuuluvan suojelualueen perusteena olevia luontoarvoja koskee heikentämiskielto.

Elements Suomi Oy suunnittelee tuuli- ja aurinkovoimahankkeen toteuttamista Haitinkankaan alueelle. Hankkeeseen sisältyy 10–16 tuulivoimalaa, jotka sijoittuvat Karvian kunnan ja Parkanon kaupungin alueelle. Aurinkovoima-alue on 354 hehtaarin suuruinen ja sijoittuu Karvian kunnan alueelle. Hankkeen sähkönsiirron vaihtoehdot sijoittuvat Karvian kunnan sekä Parkanon ja Kankaanpään kaupunkien alueille. Hankkeelle toteutetaan ympäristövaikutusten arviointi (YVA), jonka YVA-ohjelma on julkaistu 4.12.2024.

Natura-arvioinnin tarpeellisuus on selvitettävä, kun toiminnalla voi olla yksin tai yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa välittömiä tai välillisiä merkittäviä vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteisiin. Tässä raportissa kuvatun hankkeen ja Natura-aluekohtaisten arviointien tarkoituksena on selvittää, voidaanko Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahanke toteuttaa ilman luonnonsuojelulain 35 §:n tarkoittamaa luontotyyppi- ja lajikohtaista Natura-arviointia. Johtopäätöksissä otetaan kantaa näihin:

- Kohdistuvatko hankkeen tai suunnitelman vaikutukset tai yhteisvaikutukset Natura-alueen suojelun perusteena oleviin luonnonarvoihin?
- Ovatko vaikutukset laadultaan suojelun perusteena olevia luonnonarvoja heikentäviä ja mahdollisesti merkittäviä?
- Onko käytettävissä riittävästi tietoa objektiivisesti perusteltuun johtopäätökseen, jonka mukaan vaikutuksia ei aiheudu tai ne eivät ole laadultaan heikentäviä?

Mikäli vastaus kysymyksiin on kyllä tai ehkä on Natura-arviointi suoritettava (Suomen ympäristökeskus & Ympäristöministeriö 2024).

Tässä raportissa käsitellään Natura-arviointivelvollisuuden selvittämistä Natura 2000 -verkostoon kuuluville alueille Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen sekä tämän voimajohtoreittivaihtoehtojen ympäristössä. Olennaisimpia luonnonsuojelu- ja niihin rinnastettavia alueita hankealueen ympäristössä sijoittuu Karvianjoen koskien, Horjunkeitaan, Puurokeitaan ja Häädetkeitaan alueilla. Lisäksi hankealueen pohjoispuolelle sijoittuu Suomijärven linnustollisesti arvokas Natura-alue.

2 Natura-arvioinnin tarpeellisuus

Natura 2000 -alueiden tavoitteena on saavuttaa luontodirektiivissä yksilöityjen luontotyyppien ja luonto- ja lintudirektiivissä yksilöityjen lajien suotuisa suojelutaso. Natura-alueen suojelun perusteena olevat lajit ja luontotyypit jakautuvat seuraavasti riippuen siitä, onko kyseessä oleva Natura-alue suojeltu SAC/SCI-alueena vai SPA-alueena:

- SCI/SAC-alueilla luontodirektiivin liitteen I luontotyypit ja/tai liitteen II lajit/lajien elinympäristöt
- SPA-alueilla lintudirektiivin liitteen I lintulajit/lajien elinympäristöt ja/tai lintudirektiivin 4.2 artiklassa tarkoitetut muuttolinnut tai näitä vastaavien muuttolintujen levähdyspaikat

Natura-alueisiin liittyvä lainsäädäntö on esitetty pääasiassa luonnonsuojelulain (9/2023) viidennessä luvussa, Euroopan unionin Natura 2000 -verkosto. Arviointia ohjaa erityisesti luonnonsuojelulain 35 §, Hankkeiden ja suunnitelmien arviointi. Viranomaislupaa edellyttävät hankkeet tai suunnitelmat voidaan hyväksyä vain silloin, kun arvioinnin avulla on ennalta varmistettu, ettei niistä aiheudu merkittävästi heikentäviä vaikutuksia Natura-alueiden suojelutavoitteille (Suomen ympäristökeskus & Ympäristöministeriö 2024).

Natura-arvioinnin tarpeellisuutta voidaan arvioida niin kutsutulla Natura-tarveharkinnalla tai tarvearvioinnilla. Tarveharkinnassa arvioidaan, onko hankkeesta vastaavalla velvollisuutta toteuttaa Natura-arviointi. Natura-alueen luonnonarvoihin todennäköisesti merkittävästi vaikuttavista hankkeista ja suunnitelmista on tehtävä Natura-arviointi myös silloin, kun objektiivisin perustein ei voida poissulkea olettamusta, että hanke yksinään tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa vaikuttaisi merkittävästi alueen suojelutavoitteisiin (Suomen ympäristökeskus & Ympäristöministeriö 2024.)

Luonnonsuojelulain 35 §:n mukainen vaikutusten Natura-arviointivelvollisuus syntyy, mikäli hankkeen vaikutukset a) kohdistuvat Natura-alueen suojelun perusteena oleviin luontoarvoihin, b) ovat luonteeltaan heikentäviä, c) laadultaan merkittäviä ja d) ennalta arvioiden todennäköisiä. Tämä velvoite koskee myös Natura-alueen ulkopuolella toteutettavaa hanketta, jos sillä on todennäköisesti alueelle ulottuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia.

Tarveharkinnan johtopäätöksissä on vastattu siihen, että heikentääkö hankkeen toteuttaminen Natura 2000 -alueiden suojeluarvoja ja olisiko Natura -arviointi tarpeellinen.

2.1 Vaikutusten tunnistaminen

Tuulivoimahankkeet voivat aiheuttaa suoria vaikutuksia suojelualueisiin, jos esimerkiksi voimaloiden rakennusalueet, huoltotiet tai sähkönsiirtoon liittyvä infrastruktuuri sijoittuvat tai rajautuvat suojelualueeseen. Suorat vaikutukset tarkoittavat konkreettisia muutoksia ympäristössä, kuten puuston poistaminen, kasvillisuuden muuttuminen tai häviäminen ja eläinten elinympäristöjen tuhoutuminen.

Sähkönsiirtoon liittyvät rakenteet, kuten maakaapelit ja voimajohtokäytävät, voivat aiheuttaa sekä suoria että reunavaikutuksia. Maakaapelin rakentaminen edellyttää maanmuokkausta ja puuston poistamista, mikä aiheuttaa paikallisesti suoria vaikutuksia. Sekä maakaapelin että voimajohdon johtoalueet pidetään pääosin avoimina, mikä lisää reunavaikutuksia erityisesti metsäalueilla, sillä tämä voi hajottaa yhtenäisiä elinympäristöjä ja muuttaa niiden mikroilmastoa. Reunavaikutuksella tarkoitetaan ilmiötä, jossa elinympäristön rajapintaan syntyy ekologisesti erilainen vyöhyke, joka voi vaikuttaa lajistoon, valon määrään, kosteuteen ja lämpötilaan. Luontaisesti avoimilla alueilla, kuten kallioilla ja vähäpuustoisilla soilla, vaikutukset ovat yleensä vähäisempiä. Herkimpiä reunavaikutuksille ovat kosteapohjaiset ja varjoiset elinympäristöt. Lisäksi hankkeilla voi olla välillisiä vaikutuksia esimerkiksi valuma-alueiden, pintavalunnan, pohjavesien tai pintavesien laadun muutosten kautta, jotka voivat ulottua myös hankealueen ulkopuolelle.

Tuulivoimahankkeet voivat vaikuttaa hankealueen ulkopuolelle myös melun muodossa, mutta kaikkein olennaisimmat vaikutukset liittyvät lajien liikkumiseen suojelualueiden välillä. Tuulivoimarakentaminen niin kuin muukin rakentaminen voi heikentää muun muassa nisäkäslajien liikkumismahdollisuuksia ja lintulajien mahdollisuuksia liikkua paikallisesti tai kauemmas tai kauempaa muuton aikana.

Natura-tarveharkinnassa ja hankkeen vaikutusten arvioimiseksi lähialueen Natura-alueille on käytetty lähtöaineistoina seuraavia:

- Natura-tietolomakkeiden tietoja luontotyyppien ja direktiivilajien esiintymisestä alueella
- Ortokuvat 2025
- Maastokartat 2025
- Haitinkankaan hankesuunnitelman tiedot
- Näiden lisäksi on kohdekohtaisesti käytetty muita raportteja tai jo tehtyjä Natura-tarveharkintoja tai ympäristövaikutusten arviointeja, joita on käytetty tämän tarveharkinta-arvioinnin laatimiseksi mm. FINGRID Oyj 2024 laatima Natura tarveharkinta.

YVA-selostuksen liite 12

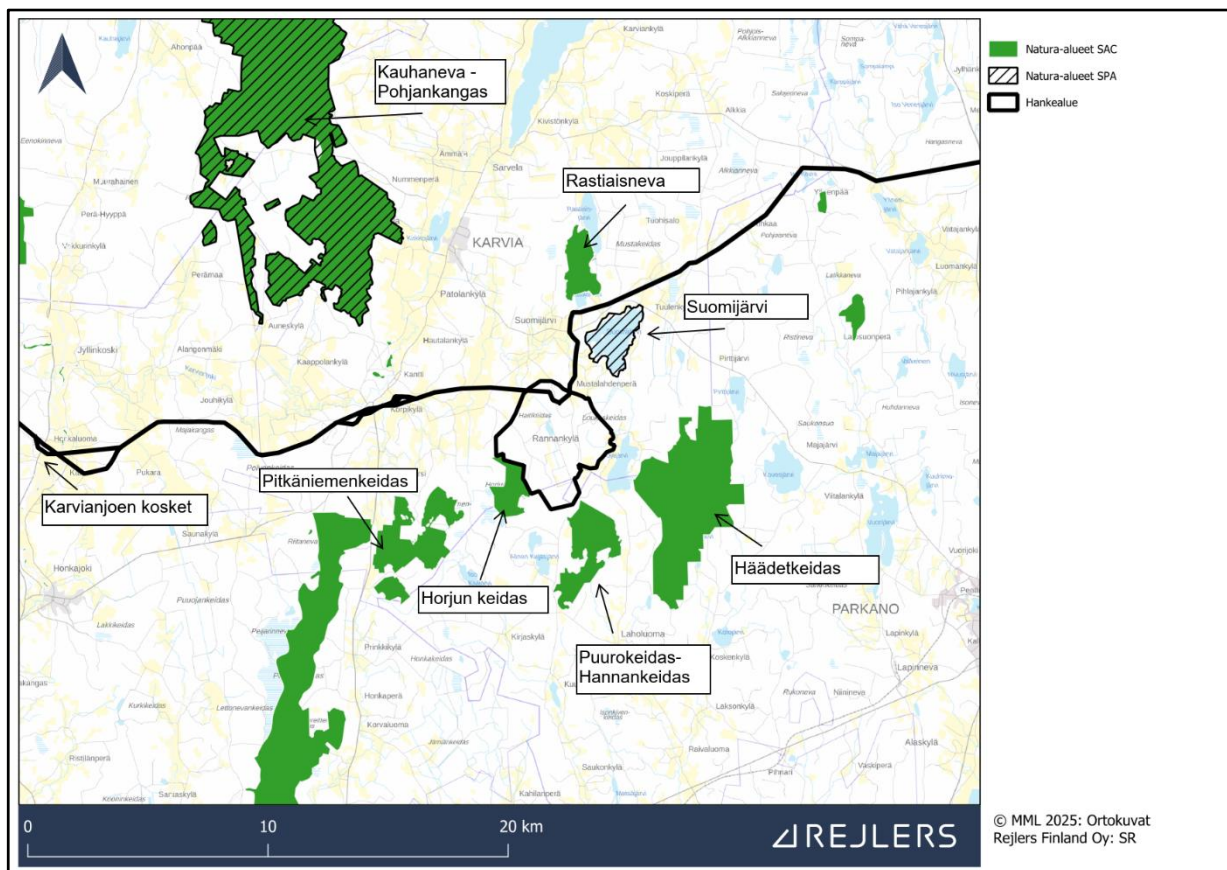
3 Natura-alueet

Alla on listattu hankkeen kannalta tarkasteltavat Natura-alueet, niiden alueiden suojelutavoitteet, suojeluperusteet ja sijainti hankealueen rajasta tai voimajohtoreittivaihtoehdosta.

Natura-alueet hankealueen läheisyydessä:

- Horjunkeidas (SAC), SACFI0200189, 0 m hankealueen rajasta
- Puurokeidas – Hannankeidas (SAC), SACFI0336006, 160 m hankealueen rajasta
- Häädetkeidas (SAC), SACFI0336004, n. 1,5 km hankealueen rajasta
- Karviajjoenkosket (SAC), FI0200130, 0 m läntisestä voimajohtoreittivaihtoehdosta
- Suomijärven (SPA), FI0200029, 1,4 km hankealueen rajasta

Suomijärven Natura-alueesta (SPA) tehdään luonnonsuojelulain 35 §:n erillinen Natura-arviointi hankkeen YVA-selostuksen liitteeksi, koska sen suojeluperusteina on useita lintulajeja, joihin voi mahdollisesti aiheutua hankkeesta vaikutuksia lintujen muuton kautta.

Kuva 1. Natura 2000 -alueet hankealueen ja sähkönsiirtoreittivaihtoehdojen ympäristössä. SCI-alueita ei sijoitu lähiympäristöön. Karttakuvassa Haitinkankaan hankealue on esitetty kuvan keskellä mustalla äärioviivalla ja kaksi sähkönsiirtoreittivaihtoehdot mustalla paksulla viivalla, joista toinen kulkee hankealueesta koilliseen (SVE1) ja toinen länteen (SVE3).

YVA-selostuksen liite 12

3.1 Horjunkeidas

Horjunkeitaan Natura-alueella FI0200189 (SAC) on säilynyt luonnontilainen ja maisemallisesti kaunis yhdistelmä avosoita, puustoisia soita ja metsäsaarekkeitä ilman ojitusta. Etelä- ja länsiosat edustavat tyypillistä eteläistä aapasuota, kun taas pohjoisosassa on ombrotrofisia tai lievästi oligotrofisia soita. Pohjavettä tihkuu monin paikoin pintaan, mikä luo reheviä suotyypppejä. Alueella on myös pienialaisia lettoja. Kasvillisuuteen kuuluu muun muassa kaarlenvaltikka. Alueella on runsaasti luonnontilaisia soita, jotka ovat puustoisia, alueella esiintyy myös korpia. Kohde täydentää alueen suojeltujen soiden verkostoa. Horjunkeitaan luonnontilaista aluetta ympäröi ojitetut alueet, nämä vaikuttavat reunojen vesitalouteen (Natura 2000, tietolomake, FI0200189).

Taulukko 1. Tietoa Horjunkeitaan Natura-alueesta ja etäisyys hankealueelle (Natura 2000, tietolomake, FI0200189).

Alueen koko	250 ha
Etäisyys hankealueen reunasta	0 m
Suojellut perusteena olevat luontotyytit ja näiden pinta-ala	• humuspitoiset järvet ja lammet (3160), 1.6 ha • keidassuot (7110), 230 ha • letot (7230), 0.6 ha • aapasuot (7310), 58 ha • boreaaliset luonnonmetsät (9010), 3 ha • puustoiset suot (91D0), 63 ha
Suojelun perusteena olevat lajit	• kiiltosirppisammal, <i>Hamatocaulis vernicosus</i> (6216)

3.1.1 Natura-arvioinnin tarpeellisuuden harkinta Horjunkeitaalle

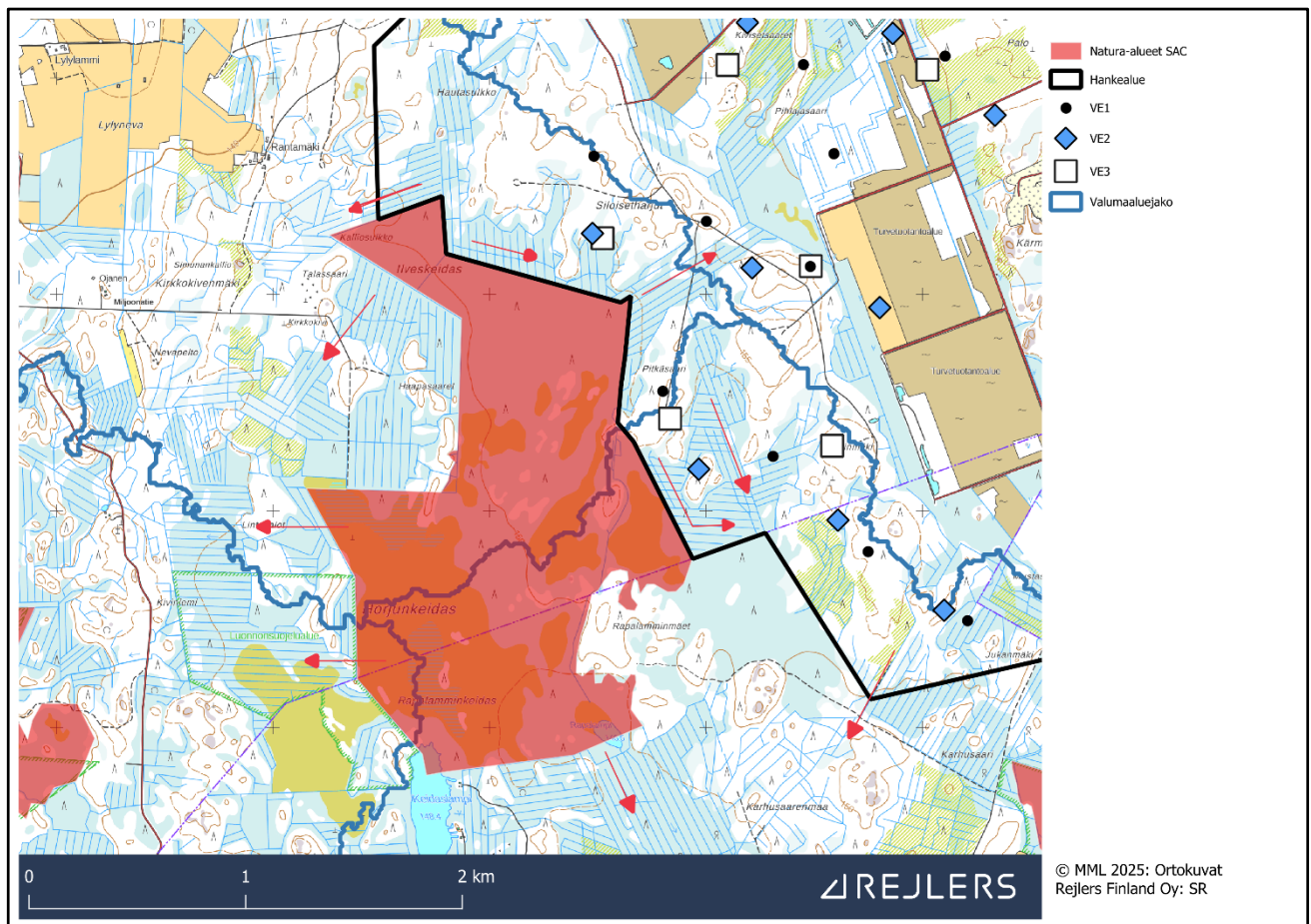
Hankealueen reunasta on Natura-alueelle etäisyyttä 0 m, eli Natura-alueen ja hankealueen reunat ovat kiinni toisissaan hankealueen länsiosassa. Natura-aluetta lähin voimalapaikka on kuitenkin YVA:n mukaisissa VE1, VE2 ja VE3 hankevaihtoehdossa noin 200 m etäisyydellä Natura-alueesta (Kuva 2). Hankealueen eteläosa ja Natura-alueen eteläosa ovat samalla 4. tason valuma-alueella ja myös hankealueen länsiosa ja Natura-alueen pohjoisosa ovat samalla valuma-alueella (Kuva 2). Hankealueen valumavedet kulkevat oja pitkin hankealueen ja Natura-alueen rajalla kulkevaan ojaan, jota pitkin ne kulkevat edelleen Natura-alueen rajan suuntaisesti eteenpäin ja poispäin Natura-alueelta. Natura-alueen kanssa samoille valuma-alueille ei suunnitella sijoitettavan suurta määrää voimaloita. Voimaloiden rakentamisen valuntaan mahdollisesti aiheuttamilla muutoksilla ei näin arvioida olevan vaikutuksia Natura-alueelle. Myöskään hankkeen aiheuttaman pölyn ei arvioida kulkeutuvan ja vaikuttavan näin etäälle (200 m).

Keidassuot saavat vetensä pääasiassa sateesta, ja keidassuot ovat tyypillisesti keskiosastaan ympäristöä korkeammalla nk. kohosoita, joka toimittavat vettä suolta ympäröiville alueille (Eurola, S. et al., 2015). Horjunkeitaan ympäristö on entuudestaan voimakkaasti ojitettua. Ojitetut alueet, vaikuttavat myös alueen vesitalouteen ja ohjaavat vettä poispäin Natura-alueelta (Natura 2000, tietolomake, FI0200189).

YVA-selostuksen liite 12

Horjunkeitaan Natura-alueen (SAC) suojeluperusteena on kuusi luontotyyppiä ja kiiltosirppisammal (Taulukko 1). Näihin mahdollisesti vaikuttava hankealueelta tuleva kiintoainekuormitus ohjautuu ojen kautta pois päin Natura-alueelta.

Kokonaisarvion perusteella voidaan todeta, että suojeluperusteena oleville kasveille ja luontotyypeille ei aiheudu hankkeesta suoria eikä välillisiä vaikutuksia, eikä hankkeen toteuttaminen heikennä Natura 2000 -alueen suojeluperusteita. Näin ollen luonnonsuojelulain 35 §:n mukaisen erillisen Natura-arvioinnin laatimiselle ei ole perusteita.

Kuva 2. Horjunkeitaan Natura-alue, hankealue ja voimalapaikat sekä alueen valuma-aluejako tasolla 3 ja 4. Valumaveden kulkusuunta merkitty punaisilla nuolilla.

3.2 Häädetkeidas

Häädetkeitaan Natura-alue FI0336004 (SAC) on osittain luonnonpuisto, jonka luontotyypit kuuluvat keidassoihin ja tarkemmin kilpiketaisiin. Alueella on myös luonnonmetsiin luokiteltavia kangasmetsiä ja puustoisia soita. Suojeluperusteena olevia luontotyyppiejä ovat myös seuraavat vesialueet: Häädetjärvi, Vehkuri ja Joutsenlammi, jotka ovat humuspitoisia vesistöjä. Häädetkeitaan itäreunalla virtaa Kovesjoki ja Pirttiluoma, jotka luovat alueelle jokien ja purojen vesikasvillisuutta. Häädetkeitaan eteläpäässä sijaitsee pieni tervaleppäkorpi. Reuna-alueiden ojitettuja soita on ennallistettu vuosina 2005–2006. Häädetkeidas on linnustoltaan rikasta aluetta ja alueella kasvaa uhanalainen kaarlenvaltikka. Alueella löytyy myös muinaisjäännös (Natura 2000, tietolomake, FI0336004).

YVA-selostuksen liite 12

Häädetkeidas on keidas- ja rämesoiden sekä luonnonmetsien muodostama kokonaisuus. Arvokkaina osa-alueina pidetään Kovesjoen-Pirttiluoman jokivesialuetta ja Keidaslampia, jotka ovat lähes luonnontilaisia pienvesialueita (Natura 2000, tietolomake, FI0336004).

Taulukko 2. Tietoa Häädetkeitaan Natura-alueesta ja etäisyys hankealueelle (Natura 2000, tietolomake, FI0336004).

Alueen koko	2011 ha
Etäisyys hankealueen reunasta	n. 1,5 km
Suojellut perusteena olevat luontotyypit ja näiden pinta-ala	• humuspitoiset järvet ja lammet (3160), 119 ha • fennoskandian luonnontilaiset jokireitit (3210), 1.9 ha • vuorten alapuoliset tasankojoet, joissa Ranunculion fluitantis ja Callitricho-Batrachium- kasvillisuutta (3260), 1.9 ha • keidassuot (7110), 901 ha • vaihettumissuot ja rantasuot (7140), 4 ha • fennoskandian lähteet ja lähdesuot (7160), 0.02 ha • boreaaliset luonnonmetsät (9010), 220 ha • puustoiset suot (91D0), 223 ha
Suojelun perusteena olevat lajit	• saukko <i>Lutra lutra</i> (1355) • liito-orava <i>Pteromys volans</i> (1910)

3.2.1 Natura-arvioinnin tarpeellisuuden harkinta Häädetkeitaalle

Häädetkeitaan Natura-alueen (SAC) suojeluperusteena on liito-orava, saukko ja kahdeksan luontotyyppiä (Taulukko 2).

YVA-ohjelmavaiheessa yksi voimajohtoreitin vaihtoehtoista oli suunniteltu kulkevan 80 metrin päästä Natura-alueen pohjoispuolelta, jolloin mahdollinen reunavaikutus (valon ja varjon muutokset) olisi suuntautunut poispäin Natura-alueesta, eli pohjoiseen, eikä siten olisi aiheuttanut suojelualueelle valo-varjomuutoksista aiheutuvia pienilmastollisia vaikutuksia. YVA-selostusvaiheessa Natura-alueen viereltä kulkevista sähkönsiirtoreittivaihtoehtoista on luovuttu.

Fingrid on oman voimajohtohankkeen Natura-arvioinnin velvollisuuden selvityksessä todennut, että hydrologisen ja riittävän suojaetäisyyden vuoksi voimajohdonrakentamisesta ei katsota aiheutuvan vaikutuksia suojeluperusteena oleville luontotyypeille (Fingrid Oyj 2024).

Hankealueen reunasta on etäisyyttä Natura-alueelle noin 1,5 km. Tämän pitkän välimatkan lisäksi hankealueen ja Natura-alueen välissä sijaitsee noin 500–700 metrin leveä Ojajärvi. Pitkä etäisyys ja järven muodostama suojavyöhyke muodostavat yhdessä olosuhteet, joissa hankkeen ei arvioida aiheuttavan vaikutuksia suojeluperusteena oleviin luontotyypeihin tai lajeihin. Liito-oravan ja saukon osalta voidaan todeta, ettei hankkeella ole vaikutusta niiden elinalueisiin, liikkumisreitteihin tai lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin.

YVA-selostuksen liite 12

Kokonaisarvion perusteella voidaan todeta, että suojeluperusteena oleville kasveille, luontotyypeille ja lajeille ei aiheudu hankkeesta suoria eikä välillisiä vaikutuksia eikä hankkeen toteuttaminen merkittävästi heikennä Natura 2000 -alueen suojeluperusteita. Näin ollen luonnonsuojelulain 35 §:n mukaisen erillisen Natura-arvioinnin laatimiselle ei ole perusteita.

3.3 Puurokeidas – Hannankeidas

Puurokeidas-Hannankeidas FI0336006, SAC sijaitsee Parkanossa. Puurokeidas-Hannankeidas kuuluu Satakunnan ja Etelä-pohjanmaan suoyhdistelmätyyppeihin, kermikeitaisiin. Puurokeidas on laaja ja puuton keidas, joka koostuu pääosin lyhytkortisesta ombrotrofisesta nevesta ja rahkanevasta. Alueella on muutamia kivennäismaasaarekkeitä, joiden suurimpia metsiä on käsitelty 1980-luvulle saakka. Hannankeidas on eteläosastaan osittain ojitettu. Puurokeitaan alueeseen kuuluu allikoita ja suurehko lampi, Ojalammi. Alue on linnustoarvoiltaan kohtalaisen merkittävää aluetta. Alue on myös poikkeuksellisen laaja keidassuoalue, joka syrjäisen sijaintinsa vuoksi voi määritellä erämaiseksi alueeksi (Natura 2000, tietolomake FI0336006).

Taulukko 3. Tietoa Puurokeidas-Hannankeidas Natura-alueesta ja etäisyys hankealueelle (Natura 2000, tietolomake FI0336006).

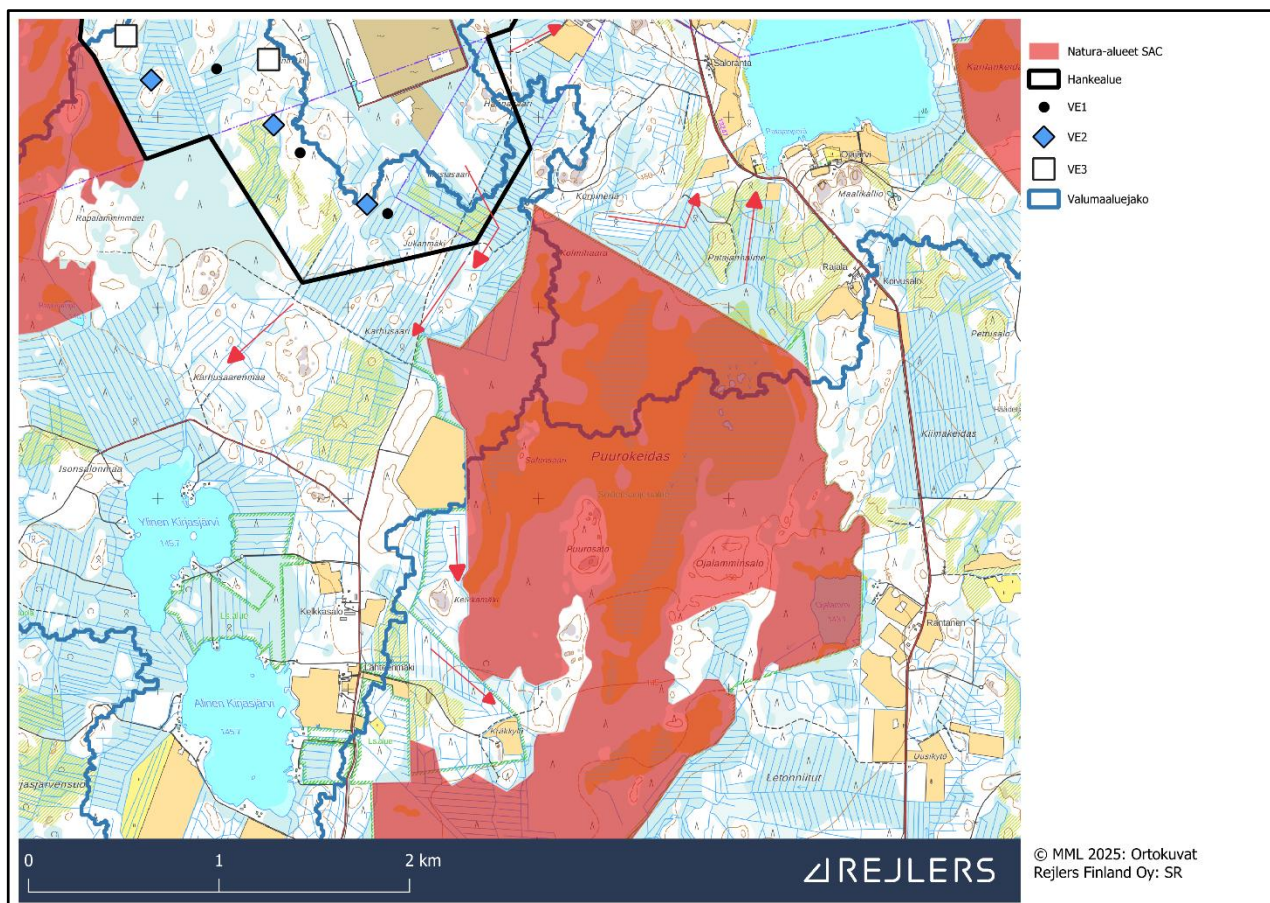
Alueen koko	574 ha
Etäisyys hankealueen reunasta	160 m
Suojellut perusteena olevat luontotyypit ja näiden pinta-ala	• humuspitoiset järvet ja lammet (3160), 7.3 ha • keidassuot (7110), 496 ha • boreaaliset luonnonmetsät (9010), 6 ha • puustoiset suot (91D0), 78 ha
Suojelun perusteena olevat lajit	-

3.3.1 Natura-arvioinnin tarpeellisuuden harkinta Puurokeidas-Hannankeidas

Puurokeidas – Hannankeidas Natura-alueen (SAC) suojeluperusteena on neljä luontotyyppiä (Taulukko 3). Hankealueen reunasta on etäisyyttä Natura-alueelle noin 160 m. Natura-aluetta lähin voimalapaikka on kuitenkin hankevaihtoehdosta riippuen 670 m (VE1), 760 m (VE2) tai 1,6 km (VE3) etäisyydellä. Valuma-aluejaon 4. tasoa tarkasteltaessa (Kuva 3) voi havaita, että hankealueen eteläisin osa ja Natura-alueen länsiosa ovat samalla valuma-alueella. Sekä hankealue että Natura-alue sijoittuvat aivan valuma-alueen reunoille. Vesi ei virtaa valuma-alueella Natura-aluetta kohti, vaan länteen kohti Ylinen Kirjasjärveä ja sen kautta edelleen etelän suuntaan. Voimaloiden rakentamisen valuntaan mahdollisesti aiheuttamilla muutoksilla ei tästä syystä arvioida olevan vaikutuksia Natura-alueelle. Hankealueelle suunnitellun aurinkovoima-alueen eteläosa Rannankylässä sijoittuu samalle valuma-alueelle Natura-alueen pohjoisosan kanssa, noin 1,3 km etäisyydelle. Myös tällä valuma-alueella veden virtaussuunta on pois päin Natura-alueelta. Aurinkovoima-alueelta vesi virtaa oja pitkin itään Ojajärveen ja edelleen kohti pohjoista. Aurinkovoiman rakentamisen valuntaan mahdollisesti aiheuttamilla muutoksilla ei tästä syystä arvioida olevan vaikutuksia Natura-alueelle. Myöskään hankkeen aiheuttaman pölyn ei arvioida kulkeutuvan ja vaikuttavan näin etäälle (670 m).

YVA-selostuksen liite 12

Kokonaisarvion perusteella voidaan todeta, että suojeluperusteena oleville kasveille ja luontotyypeille ei aiheudu hankkeesta suoria eikä välillisiä vaikutuksia eikä hankkeen toteuttaminen merkittävästi heikennä Natura 2000 -alueen suojeluperusteita. Näin ollen luonnonsuojelulain 35 §:n mukaisen erillisen Natura-arvioinnin laatimiselle ei ole perusteita.

Kuva 3. Puurokeidas-Hannankeidas Natura-alue, hankealue ja voimalapaikat sekä alueen valuma-aluejako tasolla 3 ja 4. Valumaveden kulkusuunta merkitty punaisilla nuolilla.

3.4 Karvianjoen kosket

Karvianjoen kosket FI0200130, SAC sijaitsee Karvianjoessa. Joki on säilynyt luonnontilaisena Kynäsjoen yläpuolisella osuudellaan, lukuun ottamatta Vatajan ja Jyllin voimalaitosten vaikutusalueita. Honkajoen alueella joessa on luonnontilaisia koskia, komeita rantapuustoja, rantalehtoja ja kolvemuodostumia. Kokonaisuuteen kuuluu myös luonnontilaisia puroja kuten Juurakkoluoma ja Leppäluoma (Natura 2000, tietolomake FI0200130).

Taulukko 4. Tietoa Karvianjoen kosket Natura-alueesta ja etäisyys hankealueelle (Natura 2000, tietolomake FI0200130).

Alueen koko	105 ha
Etäisyys hankealueesta	18,3 km hankealueesta ja 0 m läntisestä voimajohtoreittivaihtoehdosta
Suojellut perusteena olevat luontotyypit ja näiden pinta-ala	fennoskandian luonnontilaiset jokireitit (3210), 68.2 ha

YVA-selostuksen liite 12

	• vuorten alapuoliset tasankojoet, joissa Ranunculion fluitantis ja Callitricho-Batrachium- kasvillisuutta (3260), 4 ha • fennoskandian lähteet ja lähdesuot (7160), 0.001 ha • boreaaliset lehdot (9050), 4.7 ha • puustoiset suot (91D0), 5.1 ha
Suojelun perusteena olevat lajit	• saukko <i>Lutra lutra</i> 1355 • liito-orava <i>Pteromys volans</i> 1910 • Jokihelmisimpukka <i>Margaritifera margaritifera</i> 1029
Muu alueella olevat tärkeät lajit	• Koskikara <i>Cinclus cinclus</i> • Taimen / Purotaimen <i>Salmon trutta</i>

3.4.1 Natura-arvioinnin tarpeellisuuden harkinta Karvianjoen koskille

Voimajohtoreittivaihtoehto lännessä (SVE3) kulkee Karvianjoen kosket nimisen Natura SAC-alueen yli (Kuva 4). Viidestä suojelun perusteena olevasta luontotyypistä joenylityskohdassa esiintyy vain kahta: Fennoskandian luonnontilaiset jokireitit ja boreaaliset lehdot (Taulukko 4.). Erityisesti Fennoskandian luonnontilaiset jokireitit luontotyyppiin, raakkuun ja saukkoon kohdistuvien vaikutusten arvioinnin tarpeellisuutta harkittiin. Raakku on sensitiivinen laji, mutta koska esiintymä on yleisesti tunnettu ja se sijoittuu pääjokiuomaan, voidaan lajia tarkastella ilman salausta (ELY-keskus 4.7.2025). Saukkoon kohdistuvan häiriön minimoimiseksi voimajohdon rakennustyöt joen ympäristössä voidaan ohjeistaa tehtäväksi saukon lisääntymisajan ulkopuolelle.

Voimajohtoreitti on SVE3:n vaihtoehtoisessa linjauksessa sijoitettu kulkemaan olemassa olevan voimajohdon viereen, jotta vaikutukset jokireittiin jäisivät mahdollisimman vähäisiksi. Pylväiden sijoittelussa ja rakennustavassa huolehditaan siitä, että vesistöön ei pääse samentumista eikä ylimääräistä maa-ainesta. Rakennustyöt suositellaan toteutettavaksi talviaikana, jolloin maaperä on jäässä ja kiintoainekuormitus voidaan minimoida.

Rantavyöhykkeen puuston ja muun kasvillisuuden säilyttäminen on tärkeää vaikutusten ehkäisemiseksi. Kun rakentamisessa vältetään suoraan vesistöön kohdistuvia toimia ja rantavyöhyke pidetään mahdollisimman koskemattomana, voidaan välttää haitat Karvianjoen koskialueella. Johtojen ylivedot toteutetaan ilman, että työkoneita viedään vesialueelle, ja johtojen asettamista veteen vältetään kokonaan. Tällöin esimerkiksi jokihelmisimpukkaan tai taimeniin ei muodostu haitallisia vaikutuksia.

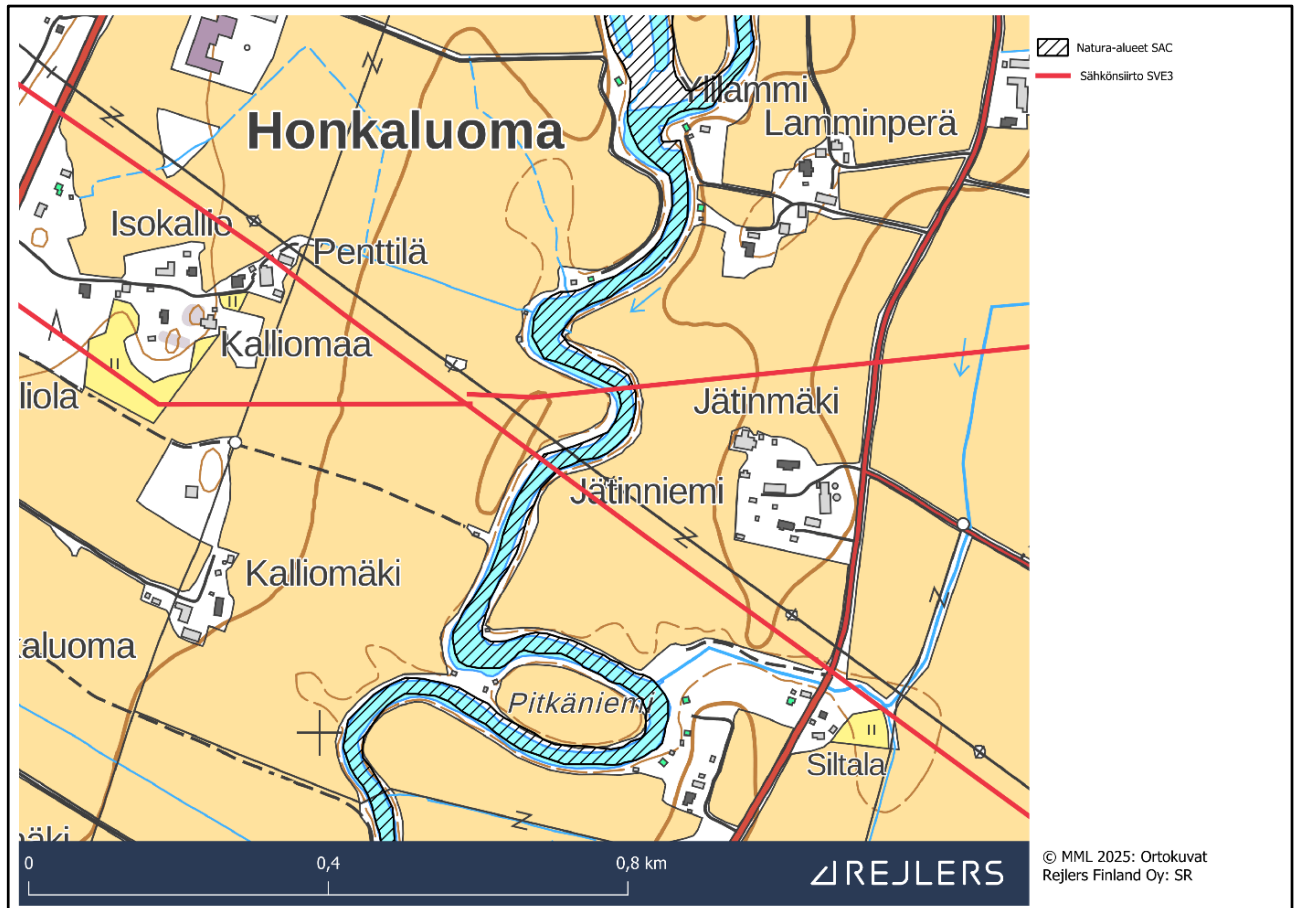
Myös Fingridin voimajohtohankkeen Natura-arvioinnin tarveharkinnassa on todettu, että joen Natura-suojeluarvot eivät vaarannu, kun pylväät sijoitetaan riittävän kauas uomasta ja jokiuomaan ei kohdisteta lainkaan rakentamistoimia (Fingrid Oyj 2024.)

Etäisyys Natura-aluetta suunnitellulle Haitinkankaan tuotantoalueelle on niin pitkä (18,3 km), että voimaloiden rakentamisesta tai niiden toiminnasta aiheutuvat haitat eivät ulotu Natura-alueelle. Sitowise Oy:n hulevesiselvityksen (2024) sekä pintavesiselvityksen ja vesienhallintasuunnitelman (2025) perusteella tuuli- ja aurinkovoimaloista ei arvioida aiheutuvan vaikutuksia Karvianjoen kosket Natura-alueeseen, koska hulevesi ei muutu

YVA-selostuksen liite 12

laadultaan tai määrältään vedenlaatua heikentäväksi, ja näin ollen Natura-alueen suojeluperusteisiin tai Karvianjoen kosken lajistoon ei kohdistu merkittäviä vaikutuksia.

Natura-tarveharkinnan perusteella Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahanke on mahdollista toteuttaa niin, että Natura-alueen suojeluperusteisiin ei kohdistu merkittäviä vaikutuksia. Näin ollen luonnonsuojelulain 35 §:n mukaisen erillisen Natura-arvioinnin laatimiselle ei ole perusteita.

Kuva 4. Karvianjoen koskien Natura-alue, voimajohtoreittivaihtoehdot ja olemassa oleva voimajohtoreitti.

4 Epävarmuustekijät

Natura-arvioinnin tarveharkintaa varten oli huomattavan paljon aiempaa tietoa käytössä eikä arviointiin liity olennaisia epävarmuustekijöitä.

5 Johtopäätökset

Luonnonsuojelulain 35 §:n mukainen vaikutusten Natura-arviointivelvollisuus syntyy, mikäli hankkeen vaikutukset a) kohdistuvat Natura-alueen suojelun perusteena oleviin luontoarvoihin, b) ovat luonteeltaan heikentäviä, c) laadultaan merkittäviä ja d) ennalta arvioiden todennäköisiä.

Suomijärven Natura-alueesta (SPA) tehdään luonnonsuojelulain 35 §:n erillinen Natura-arviointi hankkeen YVA-selostuksen liitteeksi, koska sen suojeluperusteina on useita lintulajeja, joihin voi todennäköisesti aiheutua hankkeesta haitallisia vaikutuksia lintujen muuton vuoksi.

Tämän Natura-tarveharkinnan perusteella suunniteltu Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahanke on mahdollista toteuttaa ilman merkittäviä Horjunkeitaan, Häädetkeitaan, Puurokeitaan-Hannankeitaan ja Karvianjoen koskien Natura-alueille kohdistuvia haitallisia vaikutuksia. Näin ollen luonnonsuojelulain 35 §:n mukaisten erillisten Natura-arviointien laatimiselle näille Natura-alueille ei ole perusteita.

Lähteet

Eurola, S., Huttunen, A., Kaakinen, E., Saari, V., Salonen, V., Kukko-oja, K. 2015. Sata suotyyppiä: Opas Suomen suokasvillisuuden tuntemiseen. Oulun yliopisto, Thule-instituutti

FINGRID Oyj 2024, Kristiinankaupunki-Nokia 400+110 kilovoltin voimajohtohanke 3 (29) Ympäristövaikutusten arviointiohjelma, Liite 3. Natura-arviointien velvollisuuden selvittäminen. Liite3_Kristiinankaupunki-Nokia_Natura-arviointien_velvollisuuden_selvittäminen.pdf

Suomen ympäristökeskus & Ympäristöministeriö 2024. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -opas

Natura 2000, tietolomake FI0200130, Karvianjoen kosket, viitattu 11.4.2025, <https://paikkatieto.ymparisto.fi/natura/2018/tietolomakkeet/FI0200130.pdf>

Natura 2000, tietolomake FI0336006, Puurokeidas-Hannankeidas, viitattu 11.4.2025, <https://paikkatieto.ymparisto.fi/natura/2018/tietolomakkeet/FI0336006.pdf>

Natura 2000, tietolomake FI0336004, Häädetkeidas, viitattu 11.4.2025, <https://paikkatieto.ymparisto.fi/natura/2018/tietolomakkeet/FI0336004.pdf>

Natura 2000, tietolomake FI0200189, Horjunkeidas, Viitattu 11.4.2025, <https://paikkatieto.ymparisto.fi/natura/2018/tietolomakkeet/FI0200189.pdf>

Sitowise Oy 2024. Hulevesiselvitys

Sitowise Oy 2025. Pintavesiselvitys ja vesienhallintasuunnitelma.

Ympäristöministeriö 2025, Natura 2000- verkosto turvaa monimuotoisuutta, luettu 2.4.2025, <https://ym.fi/natura-2000-verkosto>